

Kje so meje?

Pred dnevi je ves svet presenetila vest, da je ameriškim biologom uspelo uresničiti, pravzaprav bi morali zapisati ustvariti novo živalsko vrsto, ki je nastala kot goli produkt bioinženjerije. Človek je torej prodril v tiste skrivnosti narave, ki so doslej zakrivale samo bistvo življenja in spočetja. Kakor človek po eni strani lahko občuduje te izredne znanstvene dosežke, ki jih dovoljuje sodobna biologija in neverjetni razvoj te vede, tako se obenem postavlja vprašanje, kje so meje, ki naj človeku povejo, do kam sme in kje se konča njegova pravica, da bi posegal na področja, ki nedvomno odpirajo huda moralna vprašanja.

Seveda je jasno, da nihče ne osporava znanosti in biologom pravice, oziroma celo dolžnosti, da raziskujejo in odkrivajo notranje strukture genetskih delcev, da znajo vplivati in med seboj cepiti gene itd. Znanost je namreč omogočila bistvene napredke, ki lahko odločilno pripomorejo k izboljšanju človekovega življenja na svetu. Pomislimo samo na možnosti, ki jih biogenetika omogoča na področju agronomije, kjer vedno lažje omogoča vzgojiti rastline, ki so odporne na skrajno negativne vremenske pogoje in celo na dolgotrajna sušna obdobja. Kaj to pomeni za široka polpuščavska področja sveta, kjer ljudje umirajo od lakote, si lahko predstavljamo. Podobno smemo trditi o tistih poskusih, ki plemenitijo živalske vrste.

Skoraj zona pa spreleti človeka, ko pomisli, kaj vse bi bilo mogoče že s sodobnim znanjem »ustvariti«, ko bi znanstveniki ne imeli nekega strogega moralnega zadržanja, ki ima stalno pred očmi človeka kot vrednoto.

Ni slučaj, da se Organizacija Združenih narodov, oziroma njen odsek za človečanske pravice zavzema za zelo strogo določitev mej, ki jih morajo biologi in podobni strokovnjaki upoštevati pri svojih raziskavah. Znano je, da posebno nekatere vojaške sile hočejo spodbuditi podobne raziskave, ki naj bi jih uporabili pri t.i. »biološki oborožitvi«. To pomeni pri gradnji »biološkega orožja«, ki pač med sovražnikom, a tudi med civilnim prebivalstvom povzroča obzelenje, ki onesposobijo vojsko oziroma prizadenejo odporno moč civilnega prebivalstva. Kako pa je tako »orožje« lahko dvorezen meč, si lahko vsakdo predstavlja.

Poglavje zase je tudi vprašanje poseganja biologov oziroma bioinženirjev v človeški organizem. Vsi se zavedamo, kako znanost in še posebej biogenetika lahko odpira velike možnosti zdravljenja številnih bolezni že na ravni genov oziroma naj-

nadaljevanje na 2. strani ■

Parlament razpuščen, 14. junija volitve

Vlada ministrskega predsednika Fanfanija ni prejela zaupnice v poslanski zbornici in je odstopila. Predsednik republike Cossiga je po posvetu s predsednikoma senata in poslanske zbornice razpustil parlament, kar pomeni, da bodo 14. in 15. junija predčasne državnozborske volitve.

Kriza vlade je trajala 56 dni, vendar je bilo večini političnih opazovalcev že na začetku jasno, da je spor med Kršč. demokracijo in socialistično stranko dosegel takšno stopnjo, da ga ni mogoče odpraviti v dosedanji zakonodajni dobi. To je imelo tudi za posledico, da je bila obnovitev petstrankarskega zavezništva nemogoča in da je torej razpust parlamenta neizogiben. Kriza je trajala toliko tednov, ker nobena stranka ni hotela odkrito prevzeti odgovornosti za predčasne politične volitve. V tej zvezi je seveda marsikomu prišlo prav vprašanje referendumov, ki so bili v skladu s predpisi že razpisani, a ki se ne morejo izvesti zaradi političnih volitev. To

vprašanje je Fanfanijeva vlada skušala urediti z ustreznim zakonskim odlokom, ki spreminja sedanje predpise.

Zakonodajna doba se že petič v zgodovini italijanske republike ni iztekla v roku, ki ga predvidevajo predpisi, se pravi v petih letih. Volivci in volivke bodo poklicani k volilnim žaram v nedeljo, 14., in v ponedeljek, 15. junija, da bi izvolili novo poslansko zbornico in novi senat. Politični opazovalci so že začeli ugibati, kakšne spremembe utegnejo nastati v primerjavi s sestavo dosedanjega parlamenta. Mnogi opazovalci ne predvidevajo korenitih sprememb, pri čemer se sklicujejo na dosedanje volilne izkušnje. Zato izražajo precejšnjo zaskrbljenost zaradi tako hudih sporov med demokristjani in socialisti, kar bo gotovo otežkočalo njihovo povolilno sodelovanje, ki pa bo po vsej verjetnosti spet nujno, saj ni pričakovati — takšno je splošno mnenje — zares prodorne zmage socialistične stranke.

Leto dni po nesreči v Černobilju

Jedrska katastrofa v Černobilju je pred dobrim letom razburila svetovno javno mnenje in je bistveno prispevala, da se je svet jasno zavedel nevarnosti, ki jo predstavljajo jedrske elektrarne in raba jedrske energije sploh. V nekem smislu bi si upali trditi, da je ta katastrofa pomenila dogodek, ki je spremenil odnos človeštva do vprašanja rabe jedrske energije in je tudi prispeval k rasti ekološke zavesti med ljudmi.

Svet se je razdelil na dve skupini. Na tiste, ki so mnenja, da bi moralo človeštvo v najkrajšem času odpraviti rabo jedrske energije, ker pač predstavlja preveliko nevarnost za človeštvo, pa čeprav bi taka odločitev lahko okrnila gospodarsko in družbeno rast držav, in tiste, ki so mnenja, da je jedrska energija neobhodno potrebna za razvoj sveta in za rešitev vseh potreb človeštva. Seveda so mnenja, da so potrebne varnostne naprave, a tudi, da je možnost okvar tako majhna, da gotovo ne predstavlja večje nevarnosti kot drugi viri onesnaževanja okolja.

Černobilska tragedija pa je sprožila vrsto drugih vprašanj, ki imajo še danes svojo težo v javnem življenju. Še vedno je prisotna radioaktivnost v nekaterih živilih, pa čeprav v zelo majhni, neškodljivi količini. Ni slučaj, da so se na Švedskem odločili, da se bodo do konca naslednjega desetletja skušali odpovedati rabi jedrske energije. To pomeni, da bi postopoma zaprli jedrske elektrarne, vsekakor pa ne bodo gradili novih. Tudi Francija, ki ima v Evropi sorazmerno s številom prebivalstva in površino ozemlja največ jedrskih elektrarn, se je odločila, da bodo vse elektrarne, ki proizvajajo jedrsko energijo, podvržene strožjemu nadzorstvu, kar naj bi zagotavljalo večjo varnost.

Tudi v italijanskem merilu je vprašanje rabe jedrske energije postalo izrazito politično vprašanje. Vsedržavna konferenca o energiji je potrdila trditev, ki smo jo postavili na začetku, da si tudi strokovnjaki niso enotni glede rabe jedrske energije. Možnosti sta v bistvu dve. V obeh prime-

dalje na 2. strani ■

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 3. maja, ob: 8.00 Radijski dnevnik; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.15 Mladinski oder: »Miloš, otrok, ki ga niso razumeli« (Joško Lukeš); 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Nediški zvon; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila; 14.45 Športni in glasbeni popoldan; 17.00 Sportne novice; 18.00 Prenosi z naših prireditvev; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PONEDELJEK, 4. maja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 10.00 Poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poljudno čtivo - Liki iz naše preteklosti: Arturo Crcina; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Deželni zbori na reviji Primorska poje; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotichek; 16.00 Osebnost; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Saksofonist Federico Mondelci in pianistka Giovanna Giuliodori v goriškem Avditoriju; 18.00 Kmetijski tednik; 19.00 Radijski dnevnik.

■ TOREK, 5. maja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Nediški zvon; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Poljudno čtivo - Prehrana in zdravje; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Povejmo v živo!; 15.00 Mladi mladim; 16.00 V znamenju Rdečca križa; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Saksofonist Federico Mondelci in pianistka Giovanna Giuliodori v goriškem Avditoriju; 18.00 Gregor Strniša: »Steklenica vode«; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SREDA, 6. maja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 V objemu gora; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 O razvoju filma v Sloveniji - Opolmanska rubrika; 13.00 Radijski zbornik; 13.20 Deželni zbori na reviji Primorska poje; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Gospodarska problematika; 16.00 Od Milj do Devina; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mezzosopranistka Eva Novšak-Houška, pianist Aci Bertonec; 18.00 Kulturni in družbeni odmevi; 19.00 Radijski dnevnik.

■ ČETRTEK, 7. maja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Od Milj do Devina; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Naš jezik - Film, kultura, realnost; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otrok in šola; 14.30 Diskorama; 16.00 Na goriškem valu; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Revija Primorska poje; 18.00 Četrtna srečanja: Zgodbe vandrovca, orjunaša in narodnega revolucionarja Lipeta Kosca; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PETEK, 8. maja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Na goriškem valu; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Hiša in vrt - Od Mont Blanca do free climba; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Zbovska glasba; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Naš jezik; 14.20 Ne prezrimo!; 15.00 V svetu filma; 16.00 Osebnost; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Revija Primorska poje; 18.00 Kulturni dogodki; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SOBOTA, 9. maja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 10.00 Poročila in pregled tiska; 10.10 Godalni kvartet Glasbene matice: Zarko Hrvatič in Aleksandra Pertot - violini, Marko Bitežnik - viola, Peter Filipič - violončelo; 11.30 Beležka - »Čej so tiste stazice« - odčaja iz Kanalske doline; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotichek: »Naš lepi okrogli svet«; 14.30 Klepet od glasbi; 16.00 Kaj je drugačnega v telesni kulturi; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 2. mednarodni natečaj za izvedbo komorne instrumentalne glasbe s klavirjem »Sergio Lorenzi«: duo Campagnaro - Rigon; klavirski trio Opus 8; 18.00 Mario Uršič: »Franc in njegovi«, radijski dokumentarec o tržaških Slovencih v 8 delih; 19.00 Radijski dnevnik.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »NOVI LIST« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157. Odgovorni urednik: dr. Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart. Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

Leto dni po nesreči v Černobilju

■ nadaljevanje s 1. strani

rih gre za odpoved. V prvem, če pride do odločitve, da je raba jedrske energije sicer nadzorovana, a dovoljena, mora ljudstvo sprejeti kot protiutež zadostni električni energiji in torej vsem možnostim, ki jo zadostna energija dovoljuje v gospodarstvu, nevarnost, da lahko pride do okvar in torej do žarčenja. Oziroma, se mora sprijazniti z nevarnostjo žarčenja, kot jo predstavlja izrabljene palice jedrskega goriva, ki pa so še vedno močno radioaktivne.

V drugem primeru pa, ko bi bila raba jedrskih elektrarn in energije odklonjena, se morajo ljudje sprijazniti s pomanjkanjem energije, ki je seveda neobhodno potrebna za vsakršno gospodarsko rast države. Ljudje bi se torej morali vsaj delno odpovedati vsem ugodnostim, ki jih lahko nudi sodobna tehnologija. Strokovnjaki ugotavljajo, da so možne nove oblike pridobi-

vanja energije. Za enkrat to drži le v teoriji, kajti človeštvo je doslej polagalo premalo skrbi potrebi, da bi si izmislili gospodarsko kompetitiven sistem proizvodnje neonesnažujoče energije. Teoretično je seveda mogoče izrabljati silo vetrov, morja, rek, geometrično silo itd., a vsi ti sistemi se doslej niso izplačali.

Prav ob teh vprašanjih se je torej razdrla sloga v italijanskem parlamentu. Verjetno je bila to le pretveza, ki pušča politike precej hladne. Ni pa tako med ljudmi, ki, kot je slišati, polagajo precej važnosti vprašanju jedrskega onesnaženja. Zanimivo bo zato ugotavljati, kako se bodo stvari razvijale po ljudskem glasovanju, ki naj bi se izreklo tudi o rabi jedrske energije. Se bosta italijansko gospodarstvo in politika uklonila volji ljudstva, če bo to pripravljeno se odpovedati kančku udobnosti za bolj zdravo okolje?

ARAFAT POTRJEN ZA PREDSEDNIKA

Palestinci so na kongresu v Alžiru izbrali ponovno za predsednika svoje vlade v begunstvu Jasserja Arafata. To je bilo 18. zasedanje palestinskega parlamenta izven palestinskih meja.

Arafatu je uspelo, da je združil razne disidentske skupine. Število članov vlade so povečali na 15 od prejšnjih 10, tako so vključili dve filosirske skupini, to je skupino Habaša in skupino Hawatmeha. Prav tako so sprejeli v vlado palestinsko komunistično stranko, ki ima v novem parlamentu 9 poslancev.

Po drugi strani se je Arafatu posrečilo izključiti skrajnostne filosirske in filolibijske skupine, tako na primer skupino Abul Nidala, ki je odgovoren na rimskem letališču Fiumicino za pokol, ki je bil decembra 1985. Italijanske oblasti so Abula Nidala v odsotnosti obsodile na dosmrtno ječo.

Egipt je užaljen, ker so na kongresu v Alžiru zavzeli proti njemu sovražno stališče, ker je v Camp Davidu podpisal skupaj z Izraelom in Združenimi državami listino, ki podpira resolucije Združenih narodov 242 in 338 o miru na Bližnjem vzhodu in o priznanju Izraela v varnih mejah. Isto velja za Jordanijo in Maroko.

50-LETNICA UNIČENJA MESTA GUERNICA

V Španiji, predvsem v baskovskih pokrajinah, so se v nedeljo, 26. t.m., spomnili uničenja mesta Guernice pred 50 leti. Med državljansko vojno so ga 26. aprila 1937 povsem uničili nemški bombniki nacistične legije »Condor«, čeprav v mestu ni bilo vojaških objektov. Življenje je zgubilo od 200 do tisoč ljudi, veliko višje pa je bilo število ranjencev. Uničenje Guernice je upodobil na znani sliki slikar Pablo Picasso. Mesto samo pa je postalo simbol tistih mest, ki so jih vojne in revolucije izbrisale z obličja zemlje.

Osrednja slovesnost je bila v sami Guernici. Kakih 100 somišljenikov baskovske organizacije ETA je izkoristilo priložnost za manifestacijo v podporo zaprtim gverilcem. Govorniki na svečanosti pa so poudarili odklanjanje nasilja in nujnost prizadevanj za mir.

BRITANSKI TRAJEKT

Belgijski vlačilci so potegnili do pristanišča Zeebrugge britanski trajekt »Herald of free enterprise«, ki se je bil ponesrečil 6. marca nedaleč od obale, pri tem pa je izgubilo življenje najmanj 176 potnikov. Iz trajekta bodo skušali potegniti še preostala trupla, ki jih je menda 30.

KJE SO MEJE?

■ nadaljevanje s 1. strani

osnovnejših celičnih struktur. To bi jasno omogočilo v veliki večini primerov zdravljenje rakastih obolenj, a tudi drugih boleznih, ki imajo svoje klice v celični strukturi in osnovnih sestavinah, ki sestavljajo vsako živo bitje. Do te točke, se pravi ko gre za posege na področju zdravljenja ali preventive, se seveda vsi strinjajo. Vprašanje pa se močno zaostri, ko gre za poskuse, ki gredo na polja, ko se postavi naravnost fantastična hipoteza, da bi človek lahko bil sposoben iz čisto preprostih elementov sam narediti živo bitje.

Človek je torej dosegel tiste meje, ki jih je napovedovala znanstvena fantasti-

ka. Naravno so nam te misli priklicale v spomin črtico, ki jo je pred leti napisal za naš list Franc Jeza. Naslov je »Umoril sem človeka?« in obravnava moro in notranje trpljenje zdravnika, ki je iz sintetične snovi sestavil človeško telo, ko pa je opazil, da je ta narejeni človek tudi sposoben čustev, se je ustrašil svojega dejanja in ga uničil. Pri tem pa ga je začela mučiti slaba vest, da ni mogoče res umoril človeka.

Znanost in nova odkritja torej res omogočajo odkrivanje neslutnih skrivnosti narave in življenja. Obenem pa zahtevajo od človeka neko osnovno zadržanje, ki od njega zahteva, da se zaveda, kje je meja.

Velika preizkušnja malega naroda

Pogovor z Johannesom Arayo, ki se je kot mlad deček pridružil eritrejski osvobodilni fronti v boju za eritrejsko neodvisnost

Johannes, ti si sedaj študent v Jadranskem zavodu združenega sveta v Devinu, ali bi se nam lahko sam nekoliko predstavil?

Prihajam iz Eritreje, pravzaprav iz njenega glavnega mesta Asmare. Sem drugi izmed petih otrok. Imam še tri brate in eno sestro in moja družina spada v srednji sloj. Mogoče je marsikomu Eritreja domača vsaj po imenu, prav tako velja tudi za Asmaro, še posebej tu v Italiji obe imeni zvenita precej domače, saj smo bili del italijanskega kolonialnega »imperija«. Malokdo pa mogoče ve, kako je bilo z mojo domovino po drugi svetovni vojni. Zato bi rad, preden bi spregovoril še kako malenkost o sebi, povedal kaj več o svoji domovini. No, zgodbo bi lahko začeli z italijansko zasedbo Eritreje leta 1890, a je stvar predalet. Naj torej povem, da so po drugi svetovni vojni bili v Eritreji Angleži do leta 1952. Okrog leta 1950 je prišlo vprašanje Eritreje v razpravo pri Združenih narodih. Šlo je namreč za to, ali naj ostane Eritreja samostojna enota oziroma ali naj bo priključena Etiopiji. Ker so Združene države in ves Zahodni svet imeli interes, da bi Eritrejo priključili Etiopiji, s katero so imeli dobre zveze in da bi ji na ta način omogočili dostop do morja ter sebi zagotovili vojaška oporišča na obali Rdečega morja, so Eritrejo navkljub mnenju Sovjetske zveze, priključili Etiopiji. Jeseni leta 1952 je tako nastala Etiopsko-eritrejska federacija. Do tega je prišlo po referendumu med Eritrejci. To ljudsko glasovanje pa je bilo močno potvorjeno zaradi zunanjih vplivov, pritiskov s strani Etiopije, groženj itd. Eritrejske stranke niso uspele biti složne in tako je zmagala stranka za združitev z Etiopijo, ki je podpirala tako finančno kot organizacijsko sama Etiopija. Vsekakor tudi po ustvarjanju te etiopsko-eritrejske federacije je Eritreja ohranila status federalne enote s svojo vlado, zakonodajo, sodstvom in izvršno oblastjo za notranje zadeve, imeli smo n.pr. tudi svojo zastavo. Bila je to najsrečnejša doba eritrejskega naroda, saj smo v bistvu bili skoraj popolnoma svobodni in smo si sami krojili svojo usodo. Ta, imenujmo jo, srečna doba je trajala približno deset let. Z novembrom 1962. leta pa je Eritreja nenadoma izgubila vse to. Postala je del enotne države Etiopije. Razpustili so eritrejski parlament in pripekljali etiopske čete. To, da bi preprečili vsakršni vojaški upor. Sam niti ne vem veliko o teh dogodkih, ker so sežigali dokumente in ni bila na razpolago nobena knjiga, ob tem pa je tudi prepovedano govoriti o teh stvareh. No, v bistvu se je tedaj začel osvobodilni boj Eritrejcev. Takrat je bila protietiopska gverila zelo šibka. V glavnem so se držali manj obljudenih Nizkih planot in po malem izvrševali svoje vojaške akcije. Po malem se je eritrejska osvobodilna organizacija začela razraščati. To postopoma z etiopskimi pritiski in nasilstvi. Največji obseg pa je dosegla po letu 1974, se pravi po umoru Haile Selasijeja. Takrat se je veliko ljudi pridružilo eritrejski gverili. Toda tudi v osvobodilni vojski ni bilo vse v najlepšem redu. Okrog leta 1971 se je ta organizacija razcepila na dve struji, v Eritrejsko osvobodilno fronto in v Eritrejsko ljudsko osvobodilno fronto. Obe sta sicer levo usmerjeni, a

imata različne poglede na politiko po osvoboditvi in na sisteme vojskovanja za doseg osvoboditve. Vsekakor so se z razdorom začeli notranji spori in spopadi, ki so trajali približno tri leta. Po letu 1974 pa so voditelji dosegli sporazum, ki so ga utemeljili z istimi cilji, se pravi z bojem za neodvisno Eritrejo.

Omenil si, da je ta gverila dosegla velike razsežnosti. Kakšne uspehe pa so dosegli?

Najvidnejše uspehe je gverila začela dosegati po letu 1975, se pravi v času, ko je bila Etiopija vsa razrvana zaradi notranjih problemov. V sorazmerno kratkem času so osvobodili lep kos ozemlja, na katerem so imeli vsa svoja oporišča. Bilo je to nekako »osvobojeno ozemlje«. Eritrejsko gverilo je v tistem času podpirala Sirija in gverilci so si upali napadati in osvobajati celo večja naselja. Ta vojaško-osvobodilna dejavnost je trajala nekako do leta 1977. Končni uspeh je bil, da so eritrejski gverilci osvobodili vse ozemlje razen glavnega mesta Asmare in obeh eritrejskih pristanišč. Zanimivo je, da sta obe prej omenjeni osvobodilni organizaciji med seboj tekmovali v osvobajanju in to zato, da bi si zagotovili več moči. Uspeh pa je bil mogoč, dokler se ni v Etiopiji notranja politika uredila. Mongustuju je uspelo s pomočjo sovjetskih vojaških strokovnjakov bistveno izboljšati vojsko, da je lahko z uspehom krila dve fronti: eritrejsko proti gverili in proti Somaliji, ki je tudi napadla Etiopijo. Zanimivo je, da so v bojih proti Somaliji pomagali tudi Kubanci, ki pa se niso hoteli boriti proti Eritrejcem. Novo orožje sovjetskega izvora, ki ga je dobila etiopska vojska, je bilo seveda dosti bolj učinkovito in uspeh Etiopije je bil neizogiben. Do invazije Eritreje je torej prišlo leta 1978 in gverila je bila spet pahnjena v gore. Potem so gverilske skupine spet menjale taktiko boja. Začele so napadati dobavne kolone, manjše vojaške skupine itd. Nič več ni bilo širokopoteznih vojaških podvigov z osvobajanjem mest itd. Ni mi pa jasno, zakaj se je leta 1981 začela ponovna razprtija med osvobodilnima frontama Eritreje. Mogoče bo to prišlo na dan čez leta. Govori se, da so spori izhajali iz nesporazumov o nazorski pripadnosti Eritreje v primeru, da bi prišlo do osvoboditve. Vsekakor začeli so se medsebojni boji, v katerih je podlegla Eritrejska osvobodilna fronta, ki se je v bistvu zdesetkana umaknila v Sudan.

Kakšna pa je tvoja osebna zgodba v tem zgodovinskem kontekstu?

Že prej sem omenil svojo družino. Moja osebna zgodba pa se je začela leta 1977, ko je bilo splošno vzdušje v Eritreji izredno naklonjeno osvobodilnemu gibanju. Tedaj sem obiskoval prvo leto nižje srednje šole v Asmari in sem imel 11 let. Dečki smo se seveda navduševali za osvobodilno fronto, skrivaj smo govorili o borcih za našo svobodo, o bojih in končni osvoboditvi, ki smo si jo predstavljali. S prijateljem sva se domenila, da zbeživa z doma in greva med borce za svobodo. Seveda nisva nič povedala nikomur, tudi doma ne. Čisto preprosto sva se zmenila za dan in uro in šla v divjino. Vedela sva za kraj, kjer je mogoče najti stik z borci in res sva kma-

lu bila med njimi v nekem taborišču v Eritreji. Ne mislite, da je to bilo nekaj nenavadnega. V Asmari je bilo to pravzaprav običajno. Tistega leta, to sem zvedel pozneje, je približno 1000 mladih zapustilo svoje družine in se priključilo osvobodilni fronti.

Kako pa je reagirala tvoja družina?

To me pravzaprav prvi trenutek ni niti preveč zanimalo. Sel sem med borce za svobodo v nekem čudnem vzdušju in skoraj bi rekel v puštolovskem duhu. Želel sem doživeti nekaj velikega. Jasno je, da bi mi moji branili narediti tako stvar, če bi za to zvedeli. Čez nekaj časa sem namreč v taborišču srečal znanko, ki mi je povedala, da je bilo pri meni doma po mojem begu vsem mojim zelo hudo. Kmalu sem pisemsko spet navezal stike z družino, a se nisem vrnil.

Kako je tvoja družina gledala na osvobodilno fronto?

S simpatijo. To je bil splošen pojav. V Eritreji je ogromna večina ljudi za neodvisno Eritrejo in ni slučaj, da ima vsaka družina vsaj enega člana, ki je aktivno vključen v osvobodilni boj. Ljudje pa so podpirali gverilo tudi materialno.

Kako pa je bilo s tvojim nadaljnjim življenjem?

Torej, v taborišču, kjer smo živeli, je bilo veliko otrok in mladih. Gverilci so pravzaprav podpirali vključevanje mladih v svoje vrste, da bi tako lahko vzgojili dobre borce za svobodo. V taborišču smo imeli šolo, ki pa je ob predmetih imela tudi indoktrinarni program. Učili so nas, kaj je marksizem in kaj leninizem in nekaj malega vojaške izobrazbe smo bili tudi deležni. Po nekaj letih so me poslali s štirinajstimi drugimi fanti v Sudan, da bi šel naprej v šole. To je bilo leta 1979. V bistvu je to bilo leto hudih spopadov med samimi gverilci. Eritrejska osvobodilna fronta, pri kateri sem bil, je bila tedaj poražena in velika večina njenih članov je prebežala v Sudan. Vsekakor sem po opravljeni šoli v Sudanu bil po sreči sprejet v mednarodno šolo, ki jo vodi in podpira Organizacija Združenih narodov. Ko sem maturiral, sem eno leto delal, potem pa mi je ta šola ponudila štipendijo za Jadranski zavod, ki sem jo sprejel in sedaj sem tu.

Kako pa gledaš na svojo prihodnost?

Resnici na ljubo se nisem še prav dokončno odločil. Zato ne bi kaj več povedal. Želim si, da bi se vrnil v Eritrejo, ker že devet let nisem videl svoje družine. Skoraj preseneča me, da sedaj ne čutim več skoraj ničesar do svojih. Mogoče, ker sem že preveč časa zdoma. Vsekakor pa ne vidim smisla v tem, da bi za vedno ostal zunaj. Rad bi se vrnil.

Kaj misliš o sedanji situaciji v Eritreji? Kje so rešitve eritrejskega vprašanja?

Ne vem zelo veliko o zadnjih razpletih v Eritreji. V bistvu sledim časopisnim in drugim novicam in jih seveda mogoče lahko lažje razumem

OBCNI ZBORI HRANILNIC IN POSOJILNIC

V Prosvetnem domu na Opčinah je bil v soboto, 25. t.m., dobro obiskan občni zbor Hranilnice in posojilnice na Opčinah. Tudi lansko poslovanje je bilo zelo uspešno in denarni zavod je dosegel skoraj dve milijardi in pol dobička. Še vedno pa so neuspešne prošnje, da bi smela hranilnica odpreti kako podružnico. O lanskem poslovnem letu sta poročala predsednik Pavel Milič in ravnatelj dr. Drago Gantar. Na sporedu so bile tudi volitve nadzornega odbora in treh članov upravnega odbora.

Hranilnica in posojilnica v Nabrežini je imela redni občni zbor v nedeljo, 26. t.m. Poročilo o lanskem poslovnem letu je prebral predsednik Gvido Zidarič s sodelovanjem ravnatelja Milana Vremca. Iz poročila je razvidno, da se domači združni denarni zavod lepo vključuje v gospodarsko stvarnost. Na volitvah je bil potrjen dosežani upravni svet.

Ta dan je imela redni občni zbor tudi Hranilnica in posojilnica v Sovodnjah. Poročilo o lanskem delovanju je prebral predsednik Miro Hmeljak.

VPISOVANJE V KOLONIJE

Te dni se zaključuje vpisovanje v slovenske otroške kolonije. Dobrodelni društvi Slokad in Slovenska Vincencijeva konferenca obveščata starše, da lahko vpišejo svoje otroke od 5. do 16. leta v počitniške kolonije v Dragi in v Cómegliansu. Vpisujejo socialne asistentke v vseh vrtcih, osnovnih in srednjih šolah na Tržaškem in Goriškem.

R. Nakrst - tiho je zapustil življenje

Tiho, kot je preživel svoja zadnja leta, je v nedeljo, 26. aprila, preminil starosta igralcev Slovenskega stalnega gledališča Rado Nakrst, ki je vse svoje življenje posvetil odrski umetnosti. Rado Nakrst se je rodil v Trstu leta 1906 v Narodnem domu, kjer je bil njegov oče zaposlen in torej že kot dojenček srkal gledališko umetnost. Bilo mu je 13 let, ko je prvič nastopil pod vodstvom Milana Skrbinskega na odru. Toda fašizem mu je preprečil, da bi svojo umetniško pot lahko nadaljeval v Trstu, odšel je v Maribor, kjer je obiskoval igralske šole Bratine, Pregarca in Skrbinskega. Leta 1930 so ga sprejeli v igralski zbor mariborske Drame, kjer je ostal do leta 1941, ko je moral znova na pot, tokrat v Ljubljano, kjer je igral v Drami Slovenskega narodnega gledališča. Takoj po vojni se je vrnil v Trst in se pridružil našemu gledališču.

V svoji dolgi in uspešni igralski karieri je poustvaril celo kopico izrednih likov, različnih po žanru in interpretativnem razponu, kajti Nakrst je bil popoln igralec, ki je znal svoj ustvarjalni talent uveljaviti tako v drami in tragediji kot komediji. Nepozabna bo ostala njegova poustvaritev Volponeja v istoimenski igri, pa še Ivana v Bratih Karamazovih, Argona v Namišljenem bolniku, Doktorja S. v Svevovi Zenovi izpovedi, Dolinarja v Tavčarjevi »Prihodnjo nedeljo«, predvsem pa Leona v Gospodi Glembajevih. S tem delom je gostoval po vsej Jugoslaviji. Za svoje delo je dvakrat prejel prvomajsko nagrado Združenja dramskih umetnikov Slo-

venije, Borštnikov prstan in Prešernovo nagrado.

Dolgo vrsto vlog je Rado Nakrst odigral v radijskih igrah tržaškega radia, nastopal pa je tudi v filmih »Tri četrtine sonca«, »Veselica« in »Ples v dežju«.

Tudi po upokojitvi je bil stalno v stiku z gledališčem. Ne le, da si je ogledal vse predstave v tržaškem Kulturnem do-

SLOVENSKA PROSVETA V TRSTU

vabi v soboto, 9. maja, na

KONCERT OKTETA »ZVON« iz Fairfielda

Rojaki iz ZDA bodo naši gostje v Peterlinovi dvorani v Donizettijevi ulici 3, kjer bodo nastopili ob 20.30.

mu, zgledno je urejeval celotni arhiv Slovenskega stalnega gledališča, ki ima po njegovi zaslugi eno najpomembnejših zbirk vseh slovenskih gledališč.

Tržaški gledališčniki so počastili njegov spomin na žalni seji, ki je bila v torek 28. aprila v Kulturnem domu.

S. R.

—o—

RDEČI BRIGADISTI ZA ZAPAH

Po aretacijah rdečih brigadistov v Španiji je policija v Barceloni aretirala še dva domnevna italijanska rdeča brigadista. To sta Riccardo d'Este, ki se je rodil pred 43 leti v Trstu, in 28-letna Laura Trevisan. Policija je odkrila še dve stanovanji v Barceloni, kjer so se zbirali osumljeni skrajnolevičarski teroristi. Preiskovalci so odkrili tudi veliko zanimive dokumentacije. Preiskava se nadaljuje.

D'Este je bil znan kot manj pomemben predstavnik levičarskega prevratništva. Prvič je bil aretiran v Milanu leta 1975 zaradi sodelovanja pri napadu na neki sedež socialnodemokratske stranke. Ponovno je bil aretiran leta 1978 zaradi ropov v lekarnah in še nekajkrat pozneje. Leta 1985 je dobil petdnevni dopust iz zapore Rebibbia v Rimu, kjer je prestajal kazen devetih let zapore zaradi posesti orožja in sodelovanja pri oboroženi tolpi. V zapor se ni vrnil in od takrat ga italijanske oblasti iščejo.

Preiskovalni sodnik Sica je medtem sprožil postopek, da bi Španija izročila Italiji pred dnevi aretiranega Giuseppea Pallinija, ki ga dolžijo, da je vpleten v umor generala Giorgierija.

ALPE-ADRIA

V Trstu bo 11. maja zasedala šesta komisija skupnosti Alpe-Jadran, katere predstvo pripada zdaj Furlaniji-Juljski krajini. O tem sta se dogovorila novi predsednik komisije, deželni odbornik Renzulli, in dosednji predsednik, ki je minister za zdravstvo Slovenije. Na tržaškem zasedanju bo govor o številnih problemih, ki neposredno zadevajo sektor zdravstva; med drugim bodo obravnavali položaj eno leto po jedrski katastrofi v Černobilu, poleg tega pa še probleme AIDS-a in boj proti gozdni steklini.

Hranilnica in posojilnica - Opčine

BILANCA NA DAN 31. DECEMBRA 1986

PREMOŽENJSKO STANJE

AKTIVA		PASIVA	
Blagajna	624.461.051	Hranilne vloge in tekoči računi	102.074.434.553
Vrednostni papirji	35.465.736.655	Razni upniki, cedenti	
T/R in hranilne vloge pri bankah	12.524.727.271	menic na inkaso in sredstva tretjih	1.165.514.448
Posojila	57.223.889.565	Vezani skladi	1.397.308.790
Menice za vnovčenje	2.188.847.177	Skladi knjigovodskih odpisov	1.130.946.474
Razni računi	7.271.032.413	Pasivne izločitve	184.044.457
Anticipativna aktiva in aktivne izločitve	1.236.113.984	Čisti kapital in razni skladi	12.165.015.206
Nepremičnine	2.547.562.070	Poslovni dobiček	2.480.922.524
Stroji in oprema	1.356.716.266		
Soudeležbe	159.100.000		
SKUPNA AKTIVA	120.598.186.452	SKUPNA PASIVA	120.598.186.452
Račun rizikov in obvez	3.065.115.990	Račun rizikov in obvez	3.065.115.990
Razvidnostni računi	160.158.305.367	Razvidnostni računi	160.158.305.367
SKUPAJ	283.821.607.809	SKUPAJ	283.821.607.809

RAČUN ZGUBE IN DOBIČKA

DOHODKI		IZDATKI	
Aktivne obresti na posojila	9.403.101.497	Pasivne obresti	8.912.723.327
Obresti pri bančnih ustanovah	1.158.772.351	Stroški za osebe	2.667.898.145
Obresti na obveznicah in dividende	4.459.598.883	Davki in takse	423.989.262
Dobiček pri vrednostnih papirjih in menjalnic	684.789.159	Splošni upravni stroški	1.654.238.901
Aktivne provizije, povračilni stroški in razni dohodki	973.312.205	Knjigovodski odpisi	239.082.022
Uporaba skladov	349.853.070	Višanje skladov	650.572.984
SKUPNI DOHODKI	17.029.427.165	SKUPNI IZDATKI	14.548.504.641
		Poslovni dobiček	2.480.922.524
		SKUPAJ	17.029.427.165

Koncert kitarista Bruceja Formana

Unifax, klub slovenskih študentov tržaške univerze iz Trsta in Gorice priredi v soboto, 2. maja 1987, koncert ameriškega kitarista Bruceja Formana. Čeprav je Bruce Forman star komaj enaintrideset let, ima za seboj že dolgo glasbeno kariero, saj je igral in izdal veliko plošč skupaj z največjimi glasbeniki njegove zvrsti v Ameriki kot npr. Bobby Hutchinson, Rickie Cole, Eddie Jefferson itd. Glasbena revija »Billboard« ga je vštela med deseterico najboljših kitaristov na svetu. V Italiji je nastopil leta 1984 in navdušil občinstvo s koncerti v Milanu, Padovi, Bocnu, Bologni in Rimu. Takrat se je dnevnik »La Repubblica« izrazil o njem zelo pohvalno, saj je Forman navdušil tako s počasnimi baladami kot s hitrejšimi brazilskimi ritmi, bluesom ali celo rockom.

Koncert bo v Kulturnem domu v Gorici s pričetkom ob 21. uri. Pri organizaciji tega prvega koncerta letošnje Formanove turneje po Italiji, ki se bo nadaljevala s koncertom v Trstu in drugih italijanskih mestih, sodelujejo še C.O.A.M. (Coordinamento attività musicali Trieste) in privatna radijska postaja Radio Fantasy iz Gradeža.

Kitarista bosta pri koncertu spremljala Ares Tavolazzi (bas kitara) in Giulio Capiozzo (bobni).

Obeta se torej visoko kvalitetni glasbeni večer, ki ga ne gre zamuditi. Uspeh koncerta bi bil tudi priznanje za klub slovenskih univerzitetnih študentov Unifax, ki želi prirediti za mladino vedno nove in kvalitetnejše rekreativne in kulturne pobude.

AVSTRIJSKI ZVEZNI PREDSEDNIK NE SME V ZDA

Avstrijski predsednik Waldheim ne bo mogel priti v Združene države. Po sklepu ameriškega pravosodnega ministra Meeseja se je njegovo ime znašlo na seznamu oseb, ki niso zaželene. Sklep je posledica ugotovitve, da je bil Waldheim med drugo svetovno vojno tako ali drugače kompromitiran z nacizmom; o tem je bilo veliko govora že takoj po njegovi izvolitvi za avstrijskega predsednika. Današnji ameriški sklep utegne negativno vplivati na odnose med Washingtonom in Dunajem. Amerikanci niso še nikoli v svoji zgodovini dali na seznam nezahelenih oseb kakega tujega državnega poglavarja. Kot je splošno znano, je bil Waldheim glavni tajnik Združenih narodov od leta 1972 do 1982.

RUPENSKA FRITALJA

Rupa na Goriškem je v teh dneh v znamenju svojega tradicionalnega praznika frtalje in to je tudi prava priložnost za pogled v preteklost. Kot je bilo že večkrat zapisano, se je praznik razvil iz nekdanje tradicije ob praznovanju farnega zavetnika sv. Marka. Dokler je bila Rupa podružnica mirenske župnije, se je to praznovanje obhajalo v tesni povezavi z župnijskim središčem, o čemer smo našli tudi zanimivo pričevanje iz leta 1929. Gre za pismo Tonija Budina iz Mirna bratu Venčku, ki je tedaj služil vojaški rok v Bologni. Bratu — poznejšemu organistu — v pismu opisuje pevsko dogajanje v župniji in med drugim pravi:

»V nedeljo smo bili v Rupii pri maši; po maši so nam Rupenci napravili pri Nutku "veliko frtaljo". Zbrala se nas je velika družba, pa smo jih vrezali par prav krasnih, da sem prav z užitkom odšel opoldne domov. Pevcem je napravil Matek — brenklačem pa Nato. Ker brenkljači so namreč brenkljali za sv. Marko v soboto zvečer in v nedeljo zjutraj ter potem tudi zvonili za k maši ...«

Pobrskali smo še v župnijski arhiv v Mirnu in v oznanilnih knjigah, ki jih je skrbno vodil tedanji mirenski župnik in dekan Oskar Pahor, našli zanimiv zapis o praznovanju rupenskega patrona. Na tretje povelikonočno nedeljo, 21.4.1929, je zasluzni duhovni oče takole oznanil:

»V četrtek sv. Marko, god patrona podružnice v Rupii; prosilna procesija s petjem litanij vseh svetnikov in molitvijo sv. rožnega za blagoslov naših njiv in polj začne v župni cerkvi ob 6. uri in konča v Rupii s sv. mašo. V slučaju dežja se vrši vse v župni cerkvi. Udeležite se v obilnem številu procesije in zaupno molite.«

Sledi nato še nedeljska napoved, da bo prva sv. maša v Mirnu, druga pa v Rupii v čast sv. Marku. Tudi tu je pristavek, da bo v primeru dežja druga maša v Mirnu.

Ta nekdanja frtalja po slovesni maši je pozneje pognala krepke korenine in se razrasla v kulturno-folklorni praznik. Skupna pa ostaja nekdanjim in sedanjim časom skrb za lepo vreme.

P. B.

Spominske slovesnosti

Tudi letos je bila v naših krajih vrsta spominskih svečanosti ob prazniku 25. aprila. Na Goriškem so bile slovesnosti pred spomeniki padlim v narodno-osvobodilni vojni v Podgori, Ločniku, Krminu, Gradišču in po številnih slovenskih vaseh. V doberdobski občini je bila osrednja svečanost pred spomenikom na Palkišču, kjer so se spomnili desetletnice njegove postavitve v spomin na žrtve iz Dola. V imenu borcev je govoril Mirko Peric, slavnostni govornik pa je bil župan Mario Lavrenčič. V kulturnem delu sporeda so nastopili recitatorji, godba in zbor Hrast ter Jezero.

Spominske slovesnosti so bile tudi na Tržaškem. Devinsko-nabrežinska občinska uprava je položila vence pred vsemi spomeniki padlim. Na glavnem trgu v Nabrežini pa je bila slovesnost, na kateri so spregovorili župan Bojan Brezigar in borčevska predstavnika Agostino Zerilli in Alojz Markovic. V Sv. Križu je bil tradicionalni

sprevod od Ljudskega doma mimo vaških obeležij do spomenika, kjer je govoril predsednik domače sekcije Vsestranske zveze partizanov Ferdinand Bogatec. Polaganja vencev so bila tudi v Repnu, na pokopališču na Colu in pred osrednjim spomenikom padlim iz repentabske občine pred naravnim skalnatim spomenikom na Colu. Govoril je župan Pavel Colja, v italijanščini pa podžupan Aleksij Križman. Nastopili so osnovnošolski otroci in pa lovski pevski zbor Doberdob.

V miljski občini je bila slovesnost pri Korošcih, kjer sta nastopila zbor miljskih Slovencev Jadran in italijanski partizanski zbor. Oba zbora in godba so potem nastopili na osrednji slovesnosti na Marconijevem trgu v Miljah. Govorili so Igor Tul, Arduino Agnelli in Roberto Piunti.

V Trstu je bila glavna proslava v petek, 24. t.m., v Rižarni. Govorili so demokristjanska poslanka in bivša ministrica Tina Anselmi, komunistična senatorka Jelka Grbec ter predsednik tržaške pokrajine Dario Locchi. Ta je med drugim tudi obsodil mazaške akcije proti spomenikom padlim.

Na kraj, kjer je nekoč delovala krematorijska peč, so položili lovorov venec. Navzoča je bila tudi častna vojaška straža.

SREČANJE V OGLEJU

V starodavni baziliki v Ogleju je bilo v soboto, 25. t.m., veliko srečanje mladih iz ljubljanske in koprške škofije, ki so se ga udeležili tudi mladi italijanski verniki.

Ta dan je goriški nadškof Bommarco pred tri tisoč verniki posvetil dva nova duhovnika goriške nadškofije. To sta 24-letni Flavio Zanetti iz Gradišča, ki bo še naprej v službi v goriški stolnici, in 29-letni Paolo Zuttion iz kraja San Vito al Torre, ki bo kaplan v Gradišču.

»KAMEN IN MORJE« V DEVINU

Radio Trst A že nekaj let sodeluje z ljubljanskim radiom pri snemanju skupnih oddaj. V soboto, 25. t.m., sta obe radijski ustanovi posneli v telovadnici devinske osnovne šole skupno oddajo o družbeni, kulturni, športni, gospodarski in etnični stvarnosti v devinsko-nabrežinski občini. Stvarnost v občini sta uvodoma predstavila napovedovalca Jasna Rodošek in Livij Valenčič, nakar je nastopil trio Zorana Lupinca. Župan Bojan Brezigar je govoril o upravnem življenju, odbornika Marinka Terčon-Brezigar o kulturnem in športnem delovanju, Srečko Colja pa o delu v nabrežinskih kamnolomih.

Predstavila sta se tudi zbor Fantje iz

pod Grmade in Dekliški zbor Devin. V literarnem delu je igralka Miranda Caharija prebrala odlomke iz del Iga Grudna in Alojza Rebule. Svoja dela sta nato brali Tatjana Rojc in Katerina Legiša. Za posebno vzdušje pa je poskrbel pevski zbor dijakov Zavoda združenega sveta, ki je najprej v tržaškem italijanskem narečju zapel ljudsko »Marinaresca«, nato pa slovensko ljudsko »Prišel ljubi je pod okno«. Enkratno je bilo slišati mlade pevce, ki prihajajo iz najrazličnejših držav od Filipinov in Japonske do Kitajske, Ekvadorja, Kenije, Združenih držav, Italije in Jugoslavije ter drugih držav, kako ubrano znajo zapeti slovensko.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Dve publikaciji o slovenski književnosti, namenjeni kulturnim krogom v tujini

Pred kratkim sta prišli iz tiskarne dve zanimivi publikaciji, ki sta posvečeni slovenski literarni ustvarjalnosti in sploh kulturi, namenjeni pa sta bralcem neslovenskega jezikovnega območja.

Najprej naj predstavimo brošuro na 105 straneh z naslovom Vilenica 86. Izdala sta jo Društvo slovenskih pisateljev in Zveza kulturnih organizacij Sežana. Ze podnaslov v osmih jezikih na platnici pove, da je izdaja nastala ob mednarodni literarni nagradi Vilenica, ki je bila septembra lani prvič podeljena, in sicer v jami Vilenica pri Lipici. Podeljevali pa jo bodo vsako leto tretji teden v septembru. Mednarodna nagrada naj bi opozarjala na duhovno bogastvo in uveljavljala življenjsko moč integracijskega principa različnosti v srednjeevropskem kulturnem prostoru.

V knjigi so sestavki v originalnih jezikih avtorjev ter v prevodih, tako da zasledimo sestavke v slovenščini, češčini, nemščini, hrvaščini, italijanščini, madžarščini, angleščini, poljščini in slovaščini.

V prvem razdelku je v štirih jezikih obrazložitev same pobude za mednarodno nagrado. V drugem razdelku so odlomki v izvorniku in slovenskem prevodu 13 avtorjev, ki so prišli v ožji izbor za literarno nagrado. Na prvem mestu je seveda Fulvio Tomizza, ki je prejel prvo Vilenico. Daljši odlomek »Mladoporočencev iz ul. Rossetti« je v prevodu Majde Capuder, ki je poskrbela tudi za prevod celotnega dela, ki je pred kratkim izšlo pri Založništvu tržaškega tiska.

Objavljena je še utemeljitev nagrade izpod peresa takratnega predsednika Društva slovenskih pisateljev Toneta Partljiča.

Kratek prikaz slovenske književnosti je prispeval Denis Poniž, ob koncu pa je predstavljen še Kras z občino Sežana.

—O—

Druga knjiga, na katero želimo opozoriti, pa je lepo oblikovana brošura v angleščini Slovenian Books na 116 straneh. Izšla je kot posebna izdaja knjigotrške in bibliografske revije Knjiga 86, ki jo izdajajo slovenske založbe. V angleščini so natisnili 2500 izvodov, ki bodo izredno dobrodošla predstavitev sodobne knjižne ponudbe na Slovenskem, če jih bodo pobudniki znali spraviti v prave roke široko po svetu.

Daljšo uvodno študijo je prispeval Denis Poniž, ki mednarodnemu občinstvu v angleščini predstavlja smeri v slovenski književnosti 70-ih in 80-ih let.

Sledijo kratke predstavitve slovenskih založb z oznakami, naslovi in drugimi uporabnimi podatki. Iz zamejstva sta predstavljeni le Založništvo tržaškega tiska in založba Drava.

Največ prostora vzame prikaz posameznih značilnejših knjig zadnjih let, in to v slogu, ki ga poznamo iz revije Knjiga, ko predstavlja novosti v značilnem dvokolonskem tisku z bibliografskimi podatki na začetku. Tu so predstavljena zelo številna slovenska književna dela v poeziji in prozi, strokovna in znanstvena dela, eseji. Končno je prikaz reprezentativnih del o sloven-

nadaljevanje na 7. strani ■

Nagrada »Vstajenje«

V Peterlinovi dvorani v Trstu so v ponedeljek, 27. t.m., podelili literarno nagrado »Vstajenje« Tomažu Simčiču za znanstveno knjigo »Jakob Ukmar«, ki jo je izdala goriška Mohorjeva družba. Predsednik žirije prof. Martin Jevnikar je v utemeljitvi med drugim dejal, da je v knjigi avtor prikazal osrednjo slovensko cerkveno in kulturno osebnost iz polpretekla dobe, Jakoba Ukmarja, ki je bil vsestransko razgledan, avtor teoloških knjig, urednik, neustrašen borec za narodne pravice in cerkveni dostojanstvenik. Ob Ukmarju pa je Simčič na široko razgrnil tedanje slovenske razmere na Primorskem. Svoje delo je avtor opravil s temeljito znanstveno metodo, široko razgledanostjo, z uporabo številnih arhivskih virov, v izpiljenem in jasnem jeziku. Delo je pomemben prispevek mladega znanstvenika za tukajšnje zgodovinopisje.

Nagrado je nato v imenu Hranilnice in posojilnice na Opčinah izročil Tomažu Simčiču prof. Soban. Prof. Rebula, ki je Simčičevi knjigi napisal predgovor, je poudaril, da je bil Jakob Ukmar državljani sveta, ki se je izogibal provincializmu, obenem pa duh evropskega formata. Prof. Pirjevec, pri katerem je Simčič diplomiral z nalogo o Ukmarju, je omenil avtorjevo skrbnost pri iskanju virov, obenem pa podčrtal Ukmarjev lik in nakazal potrebo, da bi se pričel postopek za Ukmarjevo beatifikacijo.

Merkujev večer v Trstu

V baziliki svetega Silvestra v Trstu je bil v ponedeljek, 27. t.m., komorni koncert, posvečen skladatelju Pavletu Merkuju. Nastopili so mladi virtuozni združenja Continuum Musicale, ki jih vodi profesor Roberto Repini; vodi v smislu visoke specializacije ob robu šolanja na konservatoriju in po njem. Protagonisti večera so bili: pianistka Federica Repini, kitarist Fabio Cascioli, flautistka Caterina Goriup, klarinetist Claudio Mansutti, oboist Evaristo Casonato in fagotist Aldo Leonardi. Solistično, v dvoje in v troje so ustvarili malo antologijo Merkujevega komponiranja s področja instrumentalne komorne glasbe, od Sonatine iz leta 1954 pa do Invencije in plesa izpred štirih let.

Koncert bi zaslužil tudi oznako »Srečanja«: srečala sta se ekspresionistično meditativna moderna glasba in čarobni polmrak tržaškega svetišča iz zgodnjega srednjega veka; srečala sta se izjemno zbrana publika in skupina mladih poustvarjalcev, občudovanja vrednih v podajanju in simpatičnih v svoji resnobi, ki pa ni mogla zakriti žarne mladosti; in seveda sta se srečala publika in avtor, v razpoloženju tiste neposrednosti, ki je zelo blizu prijateljstvu.

Kvaliteten, resnoben in prisrčen — vse to skupaj je bil ta Merkujev komorni večer sredi Trsta, starega in mladega hkrati.

REVIJA »ADLER« O PSBL

Revija »Adler«, ki izhaja na Dunaju, je glasilo društva avstrijskih heraldikov in genealogov. Izhaja štirikrat letno. V prvi številki letos prinaša kratko poročilo o Primorskem slovenskem biografskem leksikonu (PSBL), objavljajoč naslov izdajatelja (Goriška Mohorjeva družba) ter obseg območja, ki ga omenjeni leksikon upošteva, kakor tudi doslej obravnavane začetnice oseb, ki so uvrščene v leksikon.

Poročevalec poudarja še posebej, da zajema leksikon območje Primorske in Istre z obeh strani meje in da tudi sodelavci leksikona izhajajo z obeh strani, kar pomeni, da se v tem pogledu nadaljuje kulturna tradicija dežele, čeprav jo je po zadnji vojni razdelila državna meja.

Nova številka revije Meddobje

Še pred Veliko nočjo je prišla v Evropo najnovejša številka revije Meddobje, ki jo izdaja Slovenska kulturna akcija v Argentini že 22 let. Publikacija, ki obsega kar 180 strani, ima še datum lanskega leta, a se ta formalna zamuda vsebini v bistvu ne pozna. Na prvem mestu je tokrat objavljena tehtna in zahtevna razprava Vinka Brumna »O pojmu božjega bivanja«. Odlika članka je med drugim v naravnost visoki slovenščini, ki zna biti suverena tudi na težavnem filozofskem polju. V skupino razprav in esejev spadajo v tem Meddobju še prispevki Milana Kopačarja o historičnem Kristusu, Leva Detele o problemu tujejezične metamorfoze, Toneta Arka o izvoru in koncu našega vsemirja. Jože Velikonja objavlja pisma, ki sta si jih v letih pred prvo svetovno vojno pisala njegov pokojni oče, pisatelj Narte Velikonja, in literarni kritik in mentor Izidor Cankar. Andrej Rot pa se spominja pisatelja in političnega publicista Rude Jurčeca, posebej še kot glasnika zamisli o neodvisni slovenski državi. Serijo razprav dopolnjuje Ljubo Sirc z živahnim člankom o mejah komunističnega gospodarstva.

Tudi v tej številki Meddobja je nekaj literarnih prispevkov. Posebno pritegne dolga črtica Vladimira Kosa »Noč in velemestne luči«. V njej nam riše življenjsko usodo mladega vietnamskega begunca, ki se je zatekel na Japonsko, kjer živi tudi avtor in je njegova črtica očitno sad osebnega srečanja s tujo usodo. Vla-

dimir Kos objavlja tudi nekaj pesmi. Maks Osojnik pa je napisal krajšo prozo z naslovom »Grbčeva ljubezen«. Ambientirana je nekje na Slovenskem, verjetno na Koroškem, in osvoji bralca s preprostostjo, za katero pa čutiš človeško prizadetost. V literarnem delu Meddobja pa ima tehtno mesto tudi drama v verzih Rojeni smo za življenje. Napisala jo je Dolores Terseglav, zgodba pa se odvija med vojno in ima za protagoniste sorodniške in prijateljske ljudi, ki so se sredi tuje okupacije znašli na nasprotnih okopih slovenske državljanske vojne. Kljub tragičnemu izteku sveti skozi dramatično dogajanje odrešilna misel o zmagi življenja nad smrtjo in svetlobe nad temo, kar napoveduje že zgovorni naslov.

Tudi v tej številki Meddobja so rubrike Kronika, Kritike, in Zapis. Slednja obsega pretresljivo pričevanje o tem, kako je neki begunski duhovnik našel pot do morilca svojih, duhovnikovih, družinskih članov med vojno, in kako mu vse odpusti ob svoji srebrni novi maši.

Tudi v tej številki Meddobja je nekaj umetniških prilog. Na njih so dela slikarke Marjanče Savinšek iz Pariza in kiparja Bernarda Lavriše iz Združenih držav.

Ko človek odloži branje, ima zavest o dragocenosti slovenskega umetniškega in miselnega vztrajanja v širokem svetu, še tembolj, ker je jasno, da je to vztrajanje prežeto z mislijo in ljubeznijo na nikoli pozabljeno domovino v Evropi.

UMRL JE TOUSSAINT HOČEVAR

Iz Združenih držav je prišla vest, da je 21. aprila umrl v New Orleansu znani slovenski ekonomist prof. Toussaint Hočevar. Star je bil 60 let. Po rodu je bil z Vrhnike, po vojni pa je odšel v Združene države, kjer je bil po začetnih skromnih zaposlitvah kasneje predavatelj na univerzah v Južni Dakoti, v New Yorku, Floridi in New Orleansu. Svoje znanstveno delo je usmeril najprej k raziskovanju slovenskega gospodarskega razvoja v obdobju industrializacije. Zelo zaslužen je bil profesor Hočevar tudi pri ustanovitvi mednarodnega znanstvenega združenja Society for Slovene Studies, te edine mednarodne znanstvene ustanove, ki se ukvarja predvsem s slovenistiko. Rajni profesor Hočevar je objavil veliko znanstvenih študij ter se je pogosto udeleževal predavanj in simpozijev po Ameriki in Evropi. Leta 1974 je sodeloval tudi na konferenci o manjšinah v Trstu. Za svoje delo je prejel razna priznanja, med drugim francoske »Akademske palme« za znanstvene in akademske zasluge.

—o—

**DVE PUBLIKACIJI
O SLOVENSKI KNJIŽEVNOSTI,
NAMENJENI KULTURNIM KROGOM
V TUJINI**

■ nadaljevanje s 6. strani

skem jeziku, pokrajini, umetnosti, ljudskem izročilu. Za ta razdelek so izdajatelji izbrali naslov Sloveniabilia.

Privlačna knjiga se končuje s prispevkom znanega prevajalca Janka Modra o prevajanju iz svetovne književnosti v slovenščino in iz slovenščine v tuje jezike.

Na več mestih brošura upošteva tudi ustvarjalnost Slovencev v Italiji.

Sodobno kmetijstvo

Pri razkuževanju zemlje je najpomembnejše, da se čim hitreje in čimbolj zanesljivo znebimo povzročiteljev bolezni, gliv, škodljivcev in plevelnega semena, ob tem pa čim manj škodujemo naravnemu ravnotežju.

Ze kolobarjenje je nekakšna naravna sterilizacija zemlje, kajti s pravilnim vrstjenjem poljščin, vrtnin ali katerihkoli drugih kulturnih rastlin zmanjšujemo napad določenih bolezni ali škodljivcev. Tudi gnojenje s hlevskim gnojem prištevamo k naravnemu razkuževanju zemlje, saj z njim dodajamo tlem organske snovi.

Ob intenzivnem pridelovanju rastlin z ozkim kolobarjem ali celo z monokulturo pa moramo zemljo tudi razkuževati, saj je naravna sterilizacija prepočasna. Pri razkuževanju zemlje je zelo uspešno parjenje. Večje ali manjše površine poparimo z različnimi napravami, ki imajo tri poglavitne dele — napravo, kjer nastaja para, cevi in posebne injektorje za vbrizganje pare v tla, ki med parjenjem morajo biti pokrita s cerado.

Vbrizgamo toliko pare, da se tla segrejejo do 70 stopinj. Pri tej temperaturi uničimo večino parazitov, vendar pa ne sme biti višja od 95 stopinj.

Previsoka temperatura uničuje mikroorganizme, ker spreminja lastnosti tal.

Parjenje ima fungicidno, insekticidno, nematocidno in herbicidno delovanje.

Opazili so, da rastline v tleh, ki so bila parjena bolje rastejo. Menijo tudi, da se sestava tal izboljša in da se izločajo dolo-

Sterilizacija zemlje

čene hranilne snovi in mikroelementi. Tla za parjenje ne smejo biti presuha niti prevlažna. Težkim tlem dodajamo pesek, prednost parjenja pa je v tem, da lahko sadimo takoj, ko se tla ohladijo, čeprav je bolje počakati dva do tri mesece.

V posameznih primerih so opazili, da so se v tleh, razkuženih s paro, določene glive preveč razmnožile, kar je posledica porušenega naravnega ravnotežja. Zato je s paro treba ravnati pravilno in previdno. Danes se starim pripravkom kot sta formalin in ogljikov žveplec uspešno postavljajo na čelo kemična sredstva, ki zanesljivo in širše delujejo. Pri izbiri pa je treba upoštevati fizikalne in kemične lastnosti aktivne snovi, občutljivost škodljivih organizmov na sredstvo, vlago, temperaturo in občutljivost gojene rastline. Ker vsaka kemična snov, ki jo uporabljamo za razkuževanje tal, deluje na biološko ravnotežje ter mikroorganizme v tleh, moramo izbirati taka, ki kar najmanj vplivajo na to. Upoštevajmo tudi specifično težo, hlapljivost sredstva, rezidualno delovanje in tudi okuženost tal. Zato dosledno upoštevajmo priložena navodila.

Z. T.

—o—

VEČER V DSI V TRSTU

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV v Trstu vabi na predavanje fotoreporterja **Maria Magajne** z naslovom »Po sledovih Baraga ob Velikih jezerih«. Predavanje z diapozitivi bo v Peterlinovi dvorani v ponedeljek 4. t.m. ob 20.30.

Jack London KRALJ ALKOHOL

16

In ko nekoč kar tri tedne neprenehoma niti trenutek nisem bil trezen, sem bil prepričan, da sem dosegel višek. Resnica, v tej smeri človek ni mogel dalje. Bil je zame čas, da odrinem odtod. Kajti vedno, najsi sem bil pijan ali trezen, mi je nekaj v ozadju moje zavesti šepetalo, da to popivanje in to pustolovsko življenje po zalivu sploh ni bilo življenje. Ta šepet je bila moja dobra sreča. Slučajno sem bil tako ustvarjen, da sem slišal ta šepet, ki se je glasil, venomer glasil preko vsega sveta. To ni bila pamet. Bila je radovednost, želja po poznanju, neka nemirnost in iskanje stvari, ki so bile čudovite, ki sem jih po vsej priliki nekako slutil ali uganil. Čemu je bilo vse to življenje, sem se vprašal, ako je to bilo vse? Ne, daleč za tem je bilo nekaj več. In v zvezi z mojim mnogo poznejšim razvojem v pivca se morajo ta šepet, ti obeti stvari v ozadju življenja upoštevati, ker jim je bilo usojeno, da so imeli strašen pomen za moje poznejše spopade s kraljem Alkoholom.

Kar pa me je neposredno potrdilo v sklepu, da odidem odtod, je bila ena, ki mi jo je nabredel kralj Alkohol — ena strašna in neverjetna, ki mi je pokazala

do tedaj nezasanjane prepade pijanosti. Ob enih zjutraj sem se po silnem popivanju primajal na krov svoje barke na koncu pristajališča spat. Bibavica je drla po prelivu Carquinez kakor po mlinskem koritu in oseka je bila že pri kraju, ko sem štrbunknil raz krov. Na pristajališču ni bilo nikogar, nikogar na barki. Morski tok me je nesel naprej. Nisem bil osupel. Nezgoda se mi je videla imenitna. Bil sem dober plavač in v mojem razvnetem stanju me je dotikanje vode z mojo kožo ohlajalo kakor hladno platno. Še malo se nisem zmešnil za vso smrtno nevarnost.

In tedaj mi je kralj Alkohol zaigral svojo blazno pesem. Neke sanjava misel, da me morski tok odnaša, me je nenadoma obšla. Bolestnih čustev nisem imel nikoli. Misli na samomor mi niso nikdar šinile v glavo. Sedaj pa, ko so mi šinile, so se mi zdele krasne, sijajne vrhunec, popoln zaključek moje kratke, a nemirne življenjske poti. Jaz, ki nisem nikoli poznal ljubezni dekleta, ne ljubezni žene in ne ljubezni otrok, ki se nisem nikdar igral po širnih, radostnih poljanah umetnosti, niti plezal na zvezdnato hladne višave modroslovja, niti na lastne oči videl več kot za

ost bucike površine prekrasnega sveta — jaz sem dognal, da je bilo to vse, da sem videl vse, živel vse, bil vse, kar je bilo vredno življenja, in da je sedaj čas, da končam. To je bilo tisto delo kralja Alkohola, ki mi je zajel domišljijo in me v omtičnih sanjah vlekel v smrt.

Ej, znal je prepričevati! V resnici sem bil okusil vse, kar nudi življenje, in to ni bilo mnogo. Živinska pijanost, v kateri sem bil mesece preživel (spremljala sta jo čut ponižanja in staro čustvo zavesti greha) je bila poslednje in najboljše od vsega, in koliko je bilo to vredno, sem lahko sam izprevidel. Videl sem pred seboj vse propadle postopače in barabe, katerim sem dajal za pijačo. To je bilo vse, kar je ostalo od življenja. Ali sem hotel postati njim podoben? Tisočkrat ne; in pretakal sem solze sladke žalosti nad svojo prekrasno mladostjo, ki je plavala z morskim odtokom na odprto morje. (Kdo še ni videl jokajočega pijanca, turobnega pijanca? Najdeš jih po vseh krčmah, ki pripovedujejo, ako ne najdejo drugega poslušalca, svojo bedo točaju, ki je plačan, da posluša in s samim mrzlim poslušanjem tolaži njih bedno dušo.)

Voda je bila prijetna. To je bila smrt za možaka. Kralj Alkohol je spremenil godbo, ki jo je igral v mojih, od pijače zdvijanih možganih. Proč s solzami in kesanjem! To je bila smrt junaka, storjena z lastno roko in iz lastne volje. Tako sem zapel svojo mrtvaško pesem in jo radost-

— E, Jakec moj, danes nimam prou nobene voje se kej ment, zatu ke me strašno boli glava.

— Kaku tu? Kej si se snoči napiu kašnega slabga vina?

— Ah, kej vina. Ga nisem pokušo nanka kaplice jn sm šou trezen spet, ke sm gledau televizijo jn od tistega me je začela forte bolet glava.

— Od televizije? Ma sej televizija stri spat!

— Ma jest sm gledau poročila od te vladne krize. So povedali de se je Spadolini razgovarjau sez De Mito od referendum, de je Crakseta obiskau Natta jn se menla, če be blo dobro al slabo naredet volitve, de je bla Nilde Iotti pr precedniki jn mu povedala, de se vlada petih ne da spravet vkep, de je biu poverjen za novo vlado Scalfaro, de je jemu tudi uan dosti pomenkou ma de je vidu, de se ne da neč nare-

det! Pole de so radikalci jn demoproletarci napovedali obstrukcijo, de liberalci ne bojo podpirali vsako vlado, de Andreotti misle, de be se dalo še kej naredet, de so demokristjani pruti referendumi, de be blo bulše naredet ano vlado, ke be nardila referendum, de z volitvami je treba še počakat, de Bodrato se je menu ses Spadolinetam, de be blo treba ...

— Mihec, ustavse! Ke tudi mene že začne bolet glava.

— Ma Jakec moj, če bojo razpestili parlament, bo treba ses tisto našo globalno zaščito začent vse od kraja.

— Mihec, ne stoj mi spet začent ses to globalno zaščito, ke jemam od nje glavo ku an škač.

— Ma kaku, de ti ni neč mari zastran globalne zaščite? Mene pej boli glava tudi zastran nje.

— Če te boli glava, bejži h anmi dohtarji jn prosi ga, nej ti dà kašno tableto pruti televižjoni. Dandanes delajo tablete za vse sorte. Ni hudič, de ne be nardili tudi kašne tablete, če te boli glava od televižjona. Zakej ne poslušaj mene, ke ti zmeram pravem, de ne stoj gledat televižjona jn bejži rajše z mano u oštarijo. Tam se najdemo u kompaniji jn ano zapojemo jn nas neč ne boli glava.

— Ma znaš: jest be rad biu informiran jn be rad znou, kaku bo z nami jn zatu me interesira, kaku se naši prestauniki jn tajniki menejo jn kej bojo skuhal.

— Zate, Mihec, ne bojo prou neč skuhal. Ke nje h skrbi samo, kaku be obsedeli na stolčkah. Jn ti, Mihec, če te boli glava, bejži h dohtarji. Jn danes pridi z mano u oštarijo.

— Bom pršu.

no prepeval, dokler me ni klokotanje in pljuskanje valov morskoga toka v ušesih opomnilo na moj bolj neposredni položaj.

Pod mestom Benicio, kjer sega pristanjališče Solano v morje, se preliv razširi v »Zaliv Turnerjeve ladjestaje«, kakor mu pravijo pomorščaki, ki vozijo po zalivu. Bil sem v obalnem toku, ki je drl pod pristanjališčem Solano in naprej v Turnerjev zaliv. Že od nekdan sem poznal sesalno moč, ki nastane, ko pritok zavije okoli Mrtvaškega otoka in dere naravnost proti pristanjališču. Ni me bila volja, da bi plaval med tistimi koli skozi. Ne bi bilo lepo in moja pot, ako bi šel s pritokom iz zaliva, bi se zakasnila za celo uro, ko bi plaval po zalivu naokoli.

Slekel sem se v vodi in krepko plaval čez morski tok v pravem kotu. In nisem odnehal, dokler nisem po pristanjališčnih lučih spoznal, da me bo tok varno nesel mimo konca pristanjališča. Nato sem se obrnil na hrbet in počival. Plavanje je bilo, da se kaj pravi, in potrebno je bilo nekaj časa, da sem prišel zopet do sapa.

Bil sem židane volje, saj se mi je bilo posrečilo izogniti se sesalni sili toka. Znova sem zapel svojo mrtvaško pesem — docela na kraju samem izmišljeno mešanico od strupa zmešanega mladeniča. »Nikari še ne poj,« je zašepetal kralj Alkohol. »V Solanu delajo vso noč. Na pristanjališču so železničarji. Slišali te bodo, se pripeljali s čolnom in te rešili, ti pa nočeš biti rešen.« Resnica je, da nisem hotel. Kaj? Da bi me

oropali junaške smrti? Nikdar! In ležal sem vznak v svetlobi zvezd, opazoval značne luči pristajališča, rdeče in zelene in bele, ko so se pomikale mimo, in jemal od vsake in vseh otožno slovo.

Ko sem bil zopet proč od zemlje, sredi preliva, sem znova zapel. Zdaj pa zdaj sem naredil nekoliko sunkov, nasplošno pa sem se zadovoljil s tem, da sem plaval na gladini in sanjal dolge, pijane sanje. Preden se je naredil dan, so me hladna voda in v njej prebite ure dovolj iztreznile, da sem začel ugibati, v katerem delu zaliva sem, in ali me ne bi obrat pritoka zajel in me ponesel zopet nazaj, preden bi priplaval v zaliv San Pablo.

Nato sem najprej spoznal, da sem bil močno utrujen, ves premražen in popolnoma trezen in da me niti najmanj ni bila volja, da bi utonil. Razložil sem topilnico Selby na obali Contra Costa in svetilnik na otoku Mare. Začel sem plavati proti Solanskemu obrežju; bil sem pa tako slab in premražen in sem tako malo napredoval in s tako naporno muko, da sem nehal in sem bil zadovoljen, da me je voda sama nesla. Samo zdaj pa zdaj sem naredil kak sunek, da sem vzdržal ravnotežje v vrtincah pritoka, ki so se na vodni gladini vedno hitreje premikali. In začutil sem strah. Bil sem trezen in nisem hotel umreti. Našel sem neštevilno vzrokov, da bi še živel. Čim več vzrokov pa sem našel, tem bolj verjetno se mi je videlo, da bom le utonil.

Velika preizkušnja...

■ nadaljevanje s 3. strani

kot kak drugi bralec, ki ne pozna razmer. Moje osebno mnenje pa je danes mogoče drugačno od tistega, ki ga imajo ljudje v Eritreji, še posebej tisti, ki se še vedno z orožjem borijo za Eritrejo in njeno neodvisnost. Kot pravim, sem bolj naklonjen mirnemu reševanju problema. Mislim, da bi bilo mogoče rešiti problem s kompromisom med Eritreji in Etiopijo. Prepričan sem namreč, da osvobodilni boj zahteva preveč človeških in materialnih žrtev za eritrejsko ljudstvo, ki ne šteje niti štiri milijone ljudi. Boj je lahko razumljiv etiopski vojski, lahko nekaterim gverilskim voditeljem, vendar najbolj prizadeto je preprosto prebivalstvo, ki je žrtev razmer. Zato bi raje imel mirno rešitev eritrejskega vprašanja. A ponavljam, to je mnenje nekoga, ki živi izven Eritreje.

Kako pa bi lahko kot posameznik pomagal svojemu narodu?

To je težko vprašanje, ker je odvisno od razvoja dogodkov. Na vsak način hočem pomagati svojemu narodu, a res ne vem, kako bo to mogoče. Težava je tudi v tem, ker živim zunaj in torej od zunaj gledam na notranje potrebe. Ljudje, ki se borijo, popolnoma drugače mislijo.

Kaj pa bi še dodal za konec?

Hotel bi izraziti neko prošnjo. Zdaj, ko se vsi pripravljamo na Veliko noč in na to, da bi jo čim lepše preživel, bi si želel, da bi se mogoče tudi spomnili ljudi, ki tega veselja ne morejo deliti z nami, med temi so borci za neodvisnost Eritreje, ki živijo v stalni življenjski nevarnosti.

Pogovarjal se je BRANKO KLUN

Beri - širi - podpiraj "NOVI LIST"

Po štirih urah, ko sem bil v vodi, me je našel dan v žalostnem položaju v vrtincah ob svetilniku na otoku Mare, kjer sta se nagli plimi preliva Vallejo in preliva Carquinez trčili in kjer sta se prav v tistem času borili zoper plimo, prihajajočo od zaliva San Pablo proti njima. Vzdignila se je bila močna sapa in živahni valčki so mi venomer udarjali v usta in začel sem požirati morskovo vodo. Kot izkušen plavač sem dobro vedel, da me bo kmalu konec. Tedaj je privozila ladja — neka grška ribiška ladja, namenjena v Vallejo; in zopet me je moja narava in telesna sila rešila pred kraljem Alkoholom.

Mimogrede naj omenim, da takšna nora, kakor jo je kralj Alkohol meni zagodel, ni nič nenavadnega. Popolna statistika, koliko odstotkov vseh samomorov gre na rovaš kralja Alkohola, bi bila strahovita. V mojem primeru, ki sem bil zdrav, normalen, mlad, poln življenja, je bila misel na samomor nekaj nenavadnega; a upoštevati je treba, da je sledila dolgemu popivanju, ko so mi bili živci in možgani strašno zastrupljeni, in da je bila dramatična, romantična plat moje domišljije, zblaznela po pijači do besnosti, vesela tega domisleka. In vendar izvršijo starejši, bolj boleštni pivci, bolj izdelani od življenja in bolj razočarani, samomor navadno po dolgem popivanju, ko so njihovi živci in možgani skoz in skoz prepojeni s strupom, ki jim ga je vbrizgal kralj Alkohol.

(Dalje)